

Bruselj, 13. junij 2023
(OR. en)

10464/23

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0131(COD)

JAI 826
MIGR 202
ASIM 63
SOC 431
EMPL 299
EDUC 247
IA 146
CODEC 1084

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	8. junij 2023
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9474/23
Št. dok. Kom.:	8580/22 + ADD 1 - ADD 4
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev) – splošni pristop

V prilogi vam pošiljamo besedilo splošnega pristopa glede navedene direktive, o katerem se je Svet dogovoril 8. junija 2023.

Spremembe predloga Komisije so označene na naslednji način:

- novo besedilo je v **kreplem tisku**;
- črtano besedilo je označeno z [...].

2022/0131 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti točk (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,¹

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,²

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,³

¹ UL C 27, 3.2.2009, str. 114.

² UL C 257, 9.10.2008, str. 20.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 24. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potrebni je več sprememb Direktive 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.
- (2) Določbe o enotnem postopku obravnavanja vloge, ki v okviru enotnega upravnega akta vodi do kombiniranega pravnega naslova, ki zajema takšno dovoljenje za prebivanje kot delovno dovoljenje, bodo prispevale k poenostavitvi in uskladitvi pravil, ki se trenutno uporabljajo v državah članicah.
- (3) Da bi se omogočil prvi vstop na njihovo ozemlje, bi morale države članice imeti možnost, da izdajo enotno dovoljenje ali, če enotna dovoljenja izdajajo šele po vstopu, vizum. Takšno enotno dovoljenje ali vizum bi morale izdati pravočasno.
- (4) Določiti bi bilo treba nabor pravil, ki bi urejala postopek obravnavanja vloge za enotno dovoljenje. Navedeni postopek bi moral biti ob upoštevanju normalne delovne obremenitve uprav držav članic učinkovit in obvladljiv, hkrati pa pregleden in pravičen, da se zadevnim osebam zagotovi ustrezna pravna varnost.
- (5) Določbe te direktive ne bi smele posegati v pristojnost držav članic za urejanje sprejema državljanov tretjih držav za namen dela, vključno z njihovim številom.

⁴ Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L 343, 23.12.2011, str. 1).

- (6) Ta direktiva bi morala zajemati delovna razmerja med [...] **državljeni** tretjih držav in delodajalci. Kadar nacionalno pravo države članice dovoljuje sprejem državljanov tretjih držav prek agencij za začasno delo, ki imajo sedež v tej državi članici in so v delovnem razmerju z delavcem, takšni [...] **državljeni tretjih držav** ne bi smeli biti izključeni iz področja uporabe te direktive, **vse določbe te direktive o delodajalcih pa bi se morale v enaki meri uporabljati tudi za takšne agencije.**
- (7) Ta direktiva ne bi smela zajemati državljanov tretjih držav, ki so napoteni na delo [...]. To državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državi članici ter so napoteni na delo v drugo državo članico, ne bi smelo preprečevati, da bi bili v času svoje napotitve na delo še naprej deležni enakega obravnavanja kot državljani države članice izvora glede tistih pogojev zaposlitve, na katere ne vpliva uporaba Direktive 96/71/ES **Evropskega parlamenta in Sveta**⁵.

[...]

- (9) Državljani tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas v skladu z Direktivo Sveta 2003/109/ES⁶, ne bi smeli biti zajeti s to direktivo zaradi njihovega na splošno bolj privilegiranega položaja in njihove posebne vrste dovoljenja za prebivanje „rezident za daljši čas – EU“.

⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

⁶ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).

- (10) Državljan tretjih držav, ki so bili sprejeti na ozemlje države članice zaradi sezonskega dela in so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice v skladu z Direktivo 2014/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁷, ne bi smeli biti zajeti s to direktivo, saj spadajo na področje uporabe Direktive 2014/36/EU, ki določa poseben režim.
- (11) Obveznost držav članic, da določijo, ali mora vlogo predložiti državljan tretje države ali njegov delodajalec, ne bi smela posegati v nobene dogovore, ki bi zahtevali, da sta v postopek vključena oba. Države članice bi morale [...] **obravnavati in preučiti vloge za enotno dovoljenje, če zadevni državljan tretje države prebiva zunaj ozemlja države članice, v katero želi vstopiti, ali če kot imetnik veljavnega dovoljenja za prebivanje, ki ga je izdala ta država članica, že zakonito prebiva na ozemlju te države članice. Države članice bi morale imeti tudi možnost, da sprejmejo vloge drugih državljanov tretjih držav, ki se zakonito nahajajo na njihovem ozemlju.**
- (12) Določbe te direktive o enotnem postopku obravnavanja vloge in o enotnem dovoljenju ne bi smele zadevati enotnih vizumov ali vizumov za dolgoročno prebivanje. [...] **Če so izpolnjene zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava in če država članica izdaja enotna dovoljenja samo na svojem ozemlju, zadevna država članica državljanu tretje države izda zahtevani vizum za pridobitev enotnega dovoljenja.**

⁷ Direktiva 2014/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev (UL L 94, 28.3.2014, str. 375).

- (13) V rok za sprejem odločitve o vlogi bi moral biti vštet [...] čas, potreben za preverjanje razmer na trgu dela, **kadar se takšno preverjanje opravi v povezavi s posamezno vlogo za enotno dovoljenje. Splošno preverjanje razmer na trgu dela, ki ni povezano s posamezno vlogo za enotno dovoljenje, torej ni zajeto v rok za sprejetje odločitve. Države članice bi si morale prizadevati za pravočasno izdajo zahtevanega vizuma za pridobitev enotnega dovoljenja.**
- (14) V ta namen bi si morale države članice **prizadevati od prosilcev zahtevati, da zadevno dokumentacijo predložijo samo enkrat, in bi morale opraviti samo eno temeljito preverjanje dokumentacije, ki jo predloži prosilec, za izdajo enotnega dovoljenja in, kadar je ustrezno, zahtevanega vizuma za pridobitev dovoljenja**, da bi se izognili podvajanju dela in podaljšanju postopkov. [...]
- (15) Določitev pristojnega organa v skladu s to direktivo ne bi smela posegati v položaj in odgovornost drugih organov ter, kadar je ustrezno, socialnih partnerjev v zvezi s preučitvijo vloge in odločitvijo o njej.
- (16) V rok za sprejem odločitve o vlogi pa ne bi smel biti vštet čas, potreben za priznavanje poklicnih kvalifikacij. Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalne postopke priznavanja diplom.

- (17) Enotno dovoljenje bi moralo biti oblikovano v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1030/2002⁸, ki državam članicam omogoča vnos dodatnih podatkov, zlasti o tem, ali je osebi dovoljeno opravljati delo ali ne. Država članica bi morala, med drugim zaradi boljšega nadzora migracij, ne le v enotnem dovoljenju, temveč tudi v vseh izdanih dovoljenjih za prebivanje, navesti podatke v zvezi z dovoljenjem za delo, ne glede na vrsto dovoljenja ali dovoljenja za prebivanje, na podlagi katerega je bil državljani tretje države sprejet na ozemlje države članice in mu je bil omogočen dostop do trga dela te države članice.
- (18) Določbe te direktive o dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, kot je delo, bi se morale uporabljati le v zvezi z obliko takšnih dovoljenj in ne bi smele posegati v pravila Unije ali nacionalna pravila glede postopkov za sprejem in postopkov za izdajo takšnih dovoljenj.
- (19) Določbe te direktive o enotnem dovoljenju in dovoljenju za prebivanje, izdanem za druge namene, kot je delo, državam članicam ne bi smele preprečevati, da izdajo dodatni papirni dokument, v katerem se lahko navedejo podrobnejši podatki o delovnem razmerju, za katere na dovoljenju za prebivanje zaradi njegove oblike ni dovolj prostora. Takšen dokument lahko služi preprečevanju izkoriščanja državljanov tretjih držav in boju proti nezakonitemu zaposlovanju, vendar pa bi se morale države članice zanj odločati prostovoljno in ne bi smel služiti kot nadomestek delovnega dovoljenja, ki bi ogrožal koncept enotnega dovoljenja. Prav tako se za shranjevanje takšnih podatkov v elektronski obliki lahko uporabijo tehnične možnosti iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točke (a)20 Priloge k Uredbi.

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 157, 15.6.2002, str. 1).

- (20) Pogoji in merila, na podlagi katerih se lahko vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zavrne ali na podlagi katerih se lahko enotno dovoljenje odvzame, bi morali biti objektivni in določeni v nacionalnem pravu, vključno z obveznostjo spoštovanja načela prednostne obravnave v Uniji, kakor je navedeno zlasti v zadevnih določbah aktov o pristopu iz let 2003 in 2005. Odločitev o zavrnitvi oziroma odvzemu bi morala biti ustrezno obrazložena.
- (21) Državljanom tretjih držav, ki imajo v posesti veljavno potno listino in enotno dovoljenje, izdano v državi članici, ki v celoti uporablja schengenski pravni red, bi bilo treba omogočiti vstop na ozemlje držav članic, ki v celoti uporabljajo schengenski pravni red, in svobodno gibanje na tem ozemlju za obdobje do treh mesecev v katerem koli šestmesečnem obdobju v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta⁹ ter členom 21 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah¹⁰ (Schengenska konvencija).

⁹ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

¹⁰ UL L 239, 22.9.2000, str. 19.

(22) Ker ni horizontalne zakonodaje Unije, se pravice državljanov tretjih držav razlikujejo glede na državo članico, v kateri delajo, in glede na njihovo državljanstvo. Zaradi nadaljnega razvoja skladne politike priseljevanja, zmanjšanja vrzeli med pravicami državljanov Unije in državljanov tretjih držav, ki zakonito delajo v državi članici, ter dopolnitve obstoječega pravnega reda na področju priseljevanja bi bilo treba določiti nabor pravic, zlasti z namenom določiti, na katerih področjih je zagotovljeno, da so lastni državljani države članice in takšni državljani tretjih držav, ki še niso rezidenti za daljši čas, obravnavani enako. Namen teh določb je vzpostaviti minimalno raven enakih pogojev znotraj Unije, priznati, da takšni državljani tretjih držav s svojim delom in plačevanjem davkov prispevajo h gospodarstvu Unije, ter zmanjšati nelojalno konkurenco med lastnimi državljani države članice in državljani tretjih držav, nastalo zaradi morebitnega izkoriščanja slednjih. „Delavec iz tretje države“ v tej direktivi bi moral biti opredeljen, brez poseganja v razlago pojma delovnega razmerja v drugih predpisih prava Unije, kot državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice, ki tam zakonito prebiva in ki mu je tam v okviru plačanega **delovnega** razmerja dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso.

- (23) Vsi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državah članicah, bi morali uživati vsaj skupen nabor pravic na podlagi enakega obravnavanja, kot so ga deležni državljani zadevne države članice gostiteljice, ne glede na prvotni namen za sprejem ali podlago zanj. Pravica do enakega obravnavanja na področjih, zajetih v tej direktivi, bi morala biti podeljena ne samo tistim državljanom tretjih držav, ki so bili v državo članico sprejeti zaradi dela, ampak tudi tistim, ki so bili sprejeti za druge namene in jim je bil omogočen dostop do trga dela te države članice v skladu z drugimi predpisi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno z družinskimi člani delavca iz tretje države, ki so sprejeti v državo članico v skladu z Direktivo Sveta 2003/86/ES¹¹, in državljani tretjih držav, ki so sprejeti na ozemlje države članice v skladu z Direktivo (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta¹².
- (24) Pravica do enakega obravnavanja na podrobno navedenih področjih bi morala biti strogo vezana na zakonito prebivanje državljanov tretje države in omogočeni dostop do trga dela v državi članici, ki sta vsebovana v enotnem dovoljenju, v katerem je zajeto dovoljenje za prebivanje in delo, ter v dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, ki vsebujejo podatke o dovoljenju za delo.

¹¹ Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L 251, 3.10.2003, str. 12).

¹² Direktiva (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušok au pair (UL L 132, 21.5.2016, str. 21).

- (25) Delovni pogoji, na katere se sklicuje ta direktiva, bi morali zajemati vsaj plačilo in odpoved, zdravje in varnost pri delu, delovni čas in dopust, ob upoštevanju veljavnih kolektivnih pogodb.
- (26) Država članica bi morala poklicne kvalifikacije, ki jih je državljan tretje države pridobil v drugi državi članici, priznati na enak način kot tiste, ki so jih pridobili državljani Unije, kvalifikacije, pridobljene v tretji državi, pa bi morala upoštevati v skladu z Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³. Pravica do enakega obravnavanja, dodeljena delavcem iz tretjih držav, kar zadeva priznavanje diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki, ne bi smela posegati v pristojnost držav članic, da takšne delavce iz tretjih držav sprejmejo na svoj trg dela.
- (27) Delavci iz tretjih držav bi morali biti deležni enakega obravnavanja, kar zadeva socialno varnost. Področja socialne varnosti so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴. Določbe o enakem obravnavanju glede socialne varnosti v tej direktivi bi se morale uporabljati tudi za delavce, sprejete v državo članico neposredno iz tretje države. Kljub temu pa ta direktiva delavcem iz tretjih držav ne bi smela podeliti več pravic, kot jih že zagotavlja obstoječe pravo Unije na področju socialne varnosti za državljane tretjih držav v čezmejnih primerih.

¹³ Direktiva 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

¹⁴ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

- (27a) Ne glede na navedeno, država članica, kot je razsodilo Sodišče v sodbi v zadevi C-302/19¹⁵, imetniku enotnega dovoljenja ne sme zavrniti ali zmanjšati upravičenosti do prejemkov iz sistema socialne varnosti, ker njegovi družinski člani ali nekateri od njih ne prebivajo na njenem ozemlju, temveč v tretji državi, če to ugodnost svojim državljanom priznava ne glede na kraj prebivanja njihovih družinskih članov.
- (28) Države članice bi morale državljanom tretjih držav, ki so zaposleni ali so po minimalnem obdobju zaposlitve prijavljeni kot brezposelni, zagotoviti vsaj enako obravnavanje. Kakršne koli omejitve glede enakega obravnavanja na področju socialne varnosti v skladu s to direktivo ne bi smele posegati v pravice, dodeljene na podlagi Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.
- (29) Pravo Unije ne omejuje pristojnosti držav članic za urejanje njihovih sistemov socialne varnosti. Vsaka država članica določi pogoje za odobritev prejemkov socialne varnosti, pa tudi zneske takšnih prejemkov in obdobje, za katero so odobreni. Vendar bi morale države članice pri izvrševanju te pristojnosti ravnati skladno s pravom Unije.
- (30) Enako obravnavanje delavcev iz tretjih držav se ne bi smelo uporabljati za ukrepe s področja poklicnega usposabljanja, financirane v okviru programov socialne pomoči.

¹⁵ **Točka 39.**

¹⁶ Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 344, 29.12.2010, str. 1).

- (31) Za okrepitev enakega obravnavanja delavcev iz tretjih držav bi morale države članice določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za delodajalce v primeru kršitev nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, zlasti v zvezi z delovnimi pogoji in svobodo združevanja [...].
- (32) Za zagotovitev pravilnega izvrševanja **nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive**, bi morale države članice [...] **poskrbeti za** ustrezne mehanizme za spremljanje [...] ter [...] po potrebi za izvajanje učinkovitih in ustreznih inšpekcijskih pregledov na njihovem ozemlju [...] **v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso**. [...] **Službe, pristojne za delovno inšpekcijo, ali drugi pristojni organi bi morali imeti po potrebi dostop do delovnega mesta**.
- (33) Države članice bi morale [...] **zagotoviti tudi, da so vzpostavljeni** učinkoviti mehanizmi, prek katerih lahko delavci iz tretjih držav uveljavljajo pravna sredstva in vložijo pritožbe neposredno ali prek tretjih oseb, ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalnem pravu, pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, kot so sindikati ali druga združenja, ali prek pristojnih organov. To je nujno za reševanje primerov, ko se delavci iz tretjih držav ne zavedajo obstoja mehanizmov izvrševanja ali pa se jih obotavljajo uporabiti v svojem imenu, ker se na primer bojijo možnih posledic.
- (33a) Kar zadeva zaščito delavcev, bi morali biti podobni nacionalni ukrepi v zvezi s spremljanjem, ocenjevanjem, inšpekcijskimi pregledi, kaznimi in olajšanjem vlaganja pritožb že sprejeti in se uporabljati na nacionalni ravni.**

- (34) Enotno dovoljenje bi morale državljanu tretje države omogočati, da v obdobju veljavnosti zamenja delodajalca. Države članice bi morale imeti možnost, da [...] **vedejo nekatere pogoje za zamenjavo delodajalca, vključno s prigrasitvijo ali postopkom obravnavanja vloge [...], in [...]** preverijo razmere na trgu dela [...]. **Poleg tega bi morale imeti možnost zahtevati, da zamenjava delodajalca ne pomeni hkrati tudi spremembe poklica, med drugim tudi ne spremembe poklicnega sektorja ali bistvenih značilnosti zaposlitve. Da bi preprečili morebitne zlorabe in zaščitili pravne interese delodajalcev, ki vlagajo sredstva v zaposlovanje in usposabljanje delavcev iz tretjih držav, bi morale imeti države članice tudi možnost, da določijo minimalno obdobje, v katerem mora imetnik enotnega dovoljenja delati za prvega delodajalca, preden delodajalca zamenja. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih, na primer v primeru izkoriščanja imetnika enotnega dovoljenja ali če delodajalec ne izpolnjuje svojih pravnih obveznosti v zvezi z imetnikom enotnega dovoljenja, bi morale države članice dovoliti zamenjavo delodajalca pred iztekom takšnega minimalnega obdobja.** Enotno dovoljenje se v primeru, da njegov imetnik izgubi zaposlitev, ne bi smelo odvzeti še vsaj za obdobje [...] **dveh** mesecev.
- (35) To direktivo bi bilo treba uporabljati brez poseganja v ugodnejše določbe prava Unije in mednarodnih instrumentov, ki se uporabljajo.

- (36) Države članice bi morale uveljaviti določbe te direktive brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve, etničnega ali družbenega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnih ali drugih mnenj, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, zlasti v skladu z Direktivo Sveta 2000/43/ES¹⁷ in Direktivo Sveta 2000/78/ES¹⁸.
- (37) Ker ciljev te direktive, in sicer določiti enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav za delo na ozemlju države članice in zagotoviti skupen nabor pravic delavcem iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se zaradi obsega in učinkov ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.
- (38) V tej direktivi so v skladu s členom 6(1) PEU spoštovane temeljne pravice in upoštevana načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.

¹⁷ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

¹⁸ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16).

(39) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), in brez poseganja v člen [...] 4 tega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo [...] ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

[...]

(40) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

(41) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki so bile v primerjavi s predhodno direktivo vsebinsko spremenjene. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz predhodne direktive.

(42) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov iz Priloge I, del B, za prenos direktiv v nacionalno pravo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa:
 - (a) enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav, da lahko za namen dela prebivajo na ozemlju države članice, da bi poenostavili postopke za njihov sprejem in olajšali nadzor nad njihovim statusom;
 - (b) skupen nabor pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, ne glede na namene, za katere so bili prvotno sprejeti na ozemlje te države članice, na podlagi enakega obravnavanja z državljani te države članice.
2. **Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da v skladu s členom 79(5) PDEU določijo število sprejetih državljanov tretjih držav.**

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU;

- (b) „delavec iz tretje države“ pomeni državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice in tam zakonito prebiva ter mu je v okviru **plačanega** delovnega razmerja v tej državi članici dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso;

[...]

- (c) „enotno dovoljenje“ pomeni dovoljenje za prebivanje, ki ga izdajo organi države članice in državljanu tretje države dovoljuje zakonito prebivanje na njenem ozemlju za namen dela;
- (d) „enotni postopek obravnavanja vloge“ pomeni vsak postopek, ki na podlagi enotne vloge za dovoljenje za prebivanje in delo na ozemlju države članice, ki jo predloži državljan tretje države ali njegov delodajalec, privede do odločitve o tej vlogi za enotno dovoljenje.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za:
- (a) državljane tretjih držav, ki zaprosijo za prebivanje v državi članici za namen dela;
- (b) državljane tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za druge namene, kot je delo, ki jim je dovoljeno delati in ki imajo dovoljenje za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002, ter

- (c) državljane tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za namen dela.

2. Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav:

- (a) ki so družinski člani državljanov Unije, ki so uveljavili ali uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja znotraj Unije v skladu z Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹;
- (b) ki imajo, skupaj s svojimi družinskimi člani in ne glede na svoje državljanstvo, pravico do prostega gibanja, enakovredno pravici državljanov Unije, v skladu s sporazumi bodisi med Unijo in državami članicami bodisi med Unijo in tretjimi državami;
- (c) ki so **napoteni na delo, in sicer za ves čas svoje napotitve [...]**;
- (d) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice, da bi delali kot osebe, premeščene znotraj podjetja, v skladu z Direktivo 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁰;

¹⁹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

²⁰ Direktiva 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja (UL L 157, 27.5.2014, str. 1).

- (e) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot sezonski delavci v skladu z Direktivo 2014/36/EU ali kot delavci au-pair [...];
- (f) ki jim je dovoljeno prebivati v državi članici na podlagi začasne zaščite **v skladu z Direktivo 2001/55/ES** ali so na tej podlagi zaprosili za dovoljenje za prebivanje in čakajo na odločitev o svojem statusu;
- (g) ki uživajo mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta²¹ ali so zaprosili za mednarodno zaščito v skladu z navedeno direktivo, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;
- (h) ki uživajo zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice ali so zaprosili za zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;**
- (i) ki so rezidenti za daljši čas v skladu z Direktivo 2003/109/ES;
- (j) katerih odstranitev je bila odložena iz dejanskih ali pravnih razlogov;

²¹ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

- (k) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot samozaposleni delavci;
 - (l) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti kot pomorščaki zaradi zaposlitve ali dela na katerem koli delovnem mestu na krovu ladje, ki je registrirana v eni od držav članic ali pluje pod zastavo ene od njih.
3. Države članice lahko odločijo, da se poglavje II ne uporablja za državljane tretjih držav, ki imajo dovoljenje za delo na ozemlju države članice za obdobje, ki ne presega šestih mesecev, ali ki so bili sprejeti v državo članico za namen študija.
4. Poglavje II se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma.

POGLAVJE II

ENOTNI POSTOPEK OBRAVNAVANJA VLOGE IN ENOTNO DOVOLJENJE

Člen 4

Enotni postopek obravnavanja vloge

1. Vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja se predloži v okviru enotnega postopka obravnavanja vloge. Države članice določijo, ali mora vlogo za enotno dovoljenje predložiti državljan tretje države ali njegov delodajalec. **Lahko pa dovolijo, da vlogo vloži kateri koli od obeh. [...]**
2. **Vloga za enotno dovoljenje se obravnava in preuči, če zadevni državljan tretje države prebiva zunaj ozemlja države članice, v katero želi vstopiti, ali če kot imetnik veljavnega dovoljenja za prebivanje že zakonito prebiva na ozemlju te države članice. Država članica lahko v skladu s svojim nacionalnim pravom sprejme tudi vloge za enotno dovoljenje, ki jih predložijo drugi državljani tretjih držav, ki se zakonito nahajajo na njenem ozemlju.**
3. Države članice preučijo vlogo, predloženo v skladu z odstavkom 1, in sprejmejo odločitev, s katero izdajo, spremenijo ali podaljšajo enotno dovoljenje, če prosilec izpolnjuje zahteve, določene v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Odločitev o izdaji, spremembi ali podaljšanju enotnega dovoljenja predstavlja enoten upravni akt, ki združuje dovoljenje za prebivanje in delovno dovoljenje.

4. Če so izpolnjene zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava in če država članica izdaja enotna dovoljenja samo na svojem ozemlju, zadevna država članica državljanu tretje države izda zahtevani vizum **za pridobitev enotnega dovoljenja**.
5. Če so izpolnjeni predvideni pogoji, države članice izdajo enotno dovoljenje državljanom tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem, ter državljanom tretjih držav, ki so že sprejeti in zaprosijo za podaljšanje ali spremembo njihovega dovoljenja za prebivanje po začetku veljavnosti nacionalnih izvedbenih predpisov.

Člen 5

Pristojni organ

1. Države članice določijo organ, pristojen za sprejem vloge in izdajo enotnega dovoljenja.
2. Pristojni organ odločitev [...] o vlogi **za enotno dovoljenje** sprejme čim prej, v vsakem primeru pa v štirih mesecih po datumu [...] **predložitve popolne vloge**.

Rok iz prvega pododstavka zajema preverjanje razmer na trgu dela, **kadar se takšno preverjanje opravi v povezavi s posamezno vlogo za enotno dovoljenje [...]. V izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah, povezanih s kompleksnostjo [...] vloge, po potrebi vključno s preverjanjem trga dela, se rok lahko podaljša.**

Če se v roku, predvidenem v tem odstavku, ne sprejme nobena odločitev, se morebitne posledice določijo v nacionalnem pravu.

3. Pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o odločitvi v skladu s postopki uradnega obveščanja, določenimi v zadevnem nacionalnem pravu.

4. Če so podatki ali dokumenti, priloženi vlogi, po merilih, podrobno določenih v nacionalnem pravu, nepopolni, pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o potrebnih dodatnih podatkih ali dokumentih, za njihovo posredovanje pa določi razumen rok. Rok iz odstavka 2 ne teče, dokler pristojni organ ali drugi zadevni organi ne prejmejo potrebnih dodatnih podatkov. Če dodatni podatki ali dokumenti niso predloženi v določenem roku, lahko pristojni organ vlogo zavrne.

Člen 6

Enotno dovoljenje

1. Države članice pri izdaji enotnega dovoljenja uporabijo enotno obliko, kakor je določena v Uredbi (ES) št. 1030/2002, in navedejo podatke v zvezi z dovoljenjem za delo v skladu s točkama (a)12 in 16 Priloge k navedeni uredbi.

Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljana tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)20 Priloge k navedeni uredbi.

2. Države članice pri izdaji enotnega dovoljenja ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 7

Dovoljenja za prebivanje, izdana za druge namene, kot je delo

1. Države članice pri izdaji dovoljenj za prebivanje za druge namene, kot je delo, v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 navedejo podatke glede dovoljenja za delo, ne glede na vrsto dovoljenja za prebivanje.

Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljana tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)20 Priloge k navedeni uredbi.

2. Države članice pri izdaji dovoljenj za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 8

Postopkovna jamstva

1. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma odločitev o odvzemu enotnega dovoljenja na podlagi meril, predvidenih v pravu Unije ali nacionalnem pravu, se obrazloži v pisnem uradnem obvestilu.

2. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma o njegovem odvzemu se v zadevni državi članici lahko pravno izpodbija v skladu z nacionalnim pravom. V pisnem uradnem obvestilu iz odstavka 1 se navedeta tudi sodišče ali upravni organ, pri katerem lahko zadevna oseba vložijo pritožbo, in pritožbeni rok.
3. Vloga se lahko šteje za nedopustno na podlagi števila sprejetih državljanov tretjih držav, ki prihajajo iz tretjih držav zaradi zaposlitve, in je zaradi tega ni potrebno obravnavati.

Člen 9

Dostop do podatkov

Države članice **državljanu tretje države in bodočemu delodajalcu** omogočijo lahek dostop do naslednjih podatkov in jih na zahtevo zagotovijo:

- (a) ustrezni podatki [...] o vsej dokazni dokumentaciji, potrebni za vlogo;
- (b) podatki o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami, obveznostmi in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi državljanov tretjih držav in njihovih družinskih članov.

Člen 10

Pristojbine

[...]Države članice lahko zahtevajo plačilo pristojbin za obravnavanje vlog v skladu s to direktivo. Višina pristojbin, ki jih naloži država članica za obravnavanje vlog, ne sme biti nesorazmerna ali pretirana.

Člen 11

Pravice na podlagi enotnega dovoljenja

1. Če je bilo enotno dovoljenje izdano **v skladu z nacionalnim pravom**, imetniku v času njegove veljavnosti dovoljuje vsaj:
 - (a) vstop in prebivanje na ozemlju države članice, ki izda enotno dovoljenje, pod pogojem da imetnik izpolnjuje vse pogoje za sprejem v skladu z nacionalnim pravom;
 - (b) prost dostop do celotnega ozemlja države članice, ki izda enotno dovoljenje, v okviru omejitev, določenih v nacionalnem pravu;
 - (c) opravljanje specifične poklicne dejavnosti, dovoljene z enotnim dovoljenjem v skladu z nacionalnim pravom;
 - (d) obveščenost o imetnikovih lastnih pravicah, povezanih z dovoljenjem, ki jih podeljuje ta direktiva in/ali nacionalno pravo.

2. [...]Države članice imetniku enotnega dovoljenja omogočajo [...] **zamenjavo delodajalca. V ta namen lahko ne le preverijo pogoje za sprejem v skladu z nacionalnim pravom, temveč uvedejo enega od naslednjih pogojev: [...]**

- (a) **priglasitev ali predložitev vloge pristojnim organom v zadevni državi članici v skladu z nacionalnim pravom. Če se države članice odločijo za postopek priglasitve, lahko nasprotujejo zamenjavi delodajalca v 90 dneh od datuma popolne priglasitve. Če se države članice odločijo za postopek obravnavanja vloge, sprejmejo odločitev o vlogi v 90 dneh od datuma vložitve popolne vloge. V obeh primerih se lahko imetniku enotnega dovoljenja začasno razveljavi možnost uveljavljanja pravice do takšne zamenjave delodajalca v tem obdobju 90 dni, v katerem zadevna država članica preveri razmere na trgu dela na podlagi točke (b) in (c), kot se uporabljata, in se prepriča, da so zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava izpolnjene [...];**
- (b) **[...] preverjanje razmer na trgu dela in/ali zahtevo, da zamenjava delodajalca ne pomeni hkrati tudi spremembe poklica, ali**
- (c) **minimalno obdobje, v katerem mora imetnik enotnega dovoljenja delati za prvega delodajalca; to minimalno obdobje ne sme biti daljše od dvanajstih mesecev. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih države članice dovolijo zamenjavo delodajalca pred iztekom takšnega minimalnega obdobja.**

[...]

3. **[...] Brezposelnost sama po sebi ni razlog za odvzem [...] enotnega dovoljenja [...], če:**
- (a) **skupno obdobje brezposelnosti ne presega dveh mesecev v obdobju veljavnosti enotnega dovoljenja in**

- (b) se začetek in po potrebi konec obdobja brezposelnosti priglasita pristojnim organom zadevne države članice v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki. Države članice določijo, ali pristojne organe obvesti državljani tretje države ali njegov delodajalec.

Če brezposeln imetnik enotnega dovoljenja v dovoljenem obdobju brezposelnosti najde novega delodajalca, lahko države članice za začetek nove zaposlitve določijo pogoje iz odstavka 2. V takšnem primeru države članice imetniku enotnega dovoljenja [...] dovolijo, da ostane na njihovem ozemlju, dokler pristojni organi ne [...] ocenijo izpolnjevanja pogojev iz odstavka 2 in pogojev za sprejem v skladu z nacionalnim pravom, kot se uporablja, četudi se je [...] dovoljeno obdobje [...] brezposelnosti izteklo.

4. **Države članice lahko imetniku enotnega dovoljenja z odstopanjem od odstavka 3 dovolijo, da je brezposeln dlje časa. V takšnem primeru lahko od njega zahtevajo, da predloži dokazilo, da ima zadostna sredstva za lastno vzdrževanje, ne da bi koristil sistem socialne pomoči zadevne države članice v zvezi z obdobjem brezposelnosti, ki presega obdobje dveh mesecev iz odstavka 3, točka (a).**

POGLAVJE III

PRAVICA DO ENAKEGA OBRAVNAVANJA

Člen 12

Pravica do enakega obravnavanja

1. Delavci iz tretjih držav iz člena 3(1), točki (b) in (c), so v državi članici, v kateri prebivajo, deležni enakega obravnavanja kot državljani te države članice glede:
- (a) delovnih pogojev, vključno s plačilom in odpovedjo, kot tudi zdravjem in varnostjo na delovnem mestu;
 - (b) svobode združevanja in pripadnosti ter članstva v organizaciji, ki zastopa delavce ali delodajalce, ali v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo specifičen poklic, vključno s koristmi, ki jih nudijo takšne organizacije, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;

- (c) izobraževanja in **poklicnega** usposabljanja;
- (d) priznavanja diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki;
- (e) področij socialne varnosti, kakor so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004;
- (f) davčnih ugodnosti, v kolikor delavec v zadevni državi članici šteje za rezidenta za davčne namene;
- (g) dostopa do blaga in storitev ter dobav blaga in opravljanja storitev, danih na voljo javnosti, vključno s postopki za pridobitev [...] nastanitve, kakor jih predvideva nacionalno pravo, brez poseganja v pogodbeno svobodo v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom;
- (h) svetovalnih storitev, ki jih nudijo zavodi za zaposlovanje.

2. Države članice lahko enako obravnavanje omejijo:

- (a) v odstavku 1, točka (c), z:
 - (i) omejitvijo njegove uporabe na tiste delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni in ki so prijavljeni kot brezposelni;
 - (ii) izključitvijo tistih delavcev iz tretjih držav, ki so bili sprejeti na njihovo ozemlje v skladu z Direktivo 2016/801/EU;

- (iii) izključitvijo štipendij ter posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil;
 - (iv) določitvijo posebnih predpogojev, vključno z jezikovno usposobljenostjo in plačilom šolnin, v skladu z nacionalnim pravom, glede dostopa do univerzitetnega in višješolskega oziroma visokošolskega izobraževanja in usposabljanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki niso neposredno vezani na specifično poklicno dejavnost;
- (b) z omejitvijo pravic, ki so podeljene delavcem iz tretjih držav v odstavku 1, točka (e), vendar brez omejevanja takšnih pravic za delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni za obdobje najmanj šestih mesecev in ki so prijavljeni kot brezposelni.

Poleg tega lahko države članice odločijo, da se odstavek 1, točka (e), glede družinskih prejemkov ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je bilo dovoljeno delati na ozemlju države članice v obdobju, ki ne presega šestih mesecev, za državljane tretjih držav, ki so bili sprejeti za namen študija, **ali za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma;**

- (c) v odstavku 1, točka (f), kar zadeva davčne ugodnosti, z omejitvijo njegove uporabe na primere, ko je prijavljeno ali običajno prebivališče družinskih članov delavca iz tretje države, za katere ta zahteva ugodnosti, na ozemlju zadevne države članice;

(d) v odstavku 1, točka (g), z:

(i) omejitvijo njegove uporabe na delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni;

(ii) omejevanjem dostopa do [...] nastanitve.

3. Pravica do enakega obravnavanja iz odstavka 1 ne posega v pravico države članice, da odvzame ali zavrne podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdanega v skladu s to direktivo, dovoljenja za prebivanje, izdanega za druge namene, kot je delo, ali kakršnega koli drugega dovoljenja za delo v državi članici.
4. Delavci iz tretjih držav, ki se preselijo v tretjo državo, ali njihovi preživeli, ki prebivajo v tretji državi in ki jim gredo pravice iz položaja teh delavcev, prejmejo v zvezi s starostjo, invalidnostjo in smrtjo zakonske pokojnine, osnovane na predhodni zaposlitvi in pridobljene v skladu z zakonodajo, na katero se sklicuje člen 3 Uredbe (ES) št. 883/2004, pod enakimi pogoji in po enakih stopnjah kot državljani zadevne države članice, ko se preselijo v tretjo državo.

Člen 13

Spremljanje, ocenjevanje [...], inšpekcijski pregledi in kazni

1. Države članice določijo ukrepe za preprečevanje morebitnih [...] **zlorab in sankcioniranje** kršitev nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi člena 12, s strani delodajalcev. [...] Ukrepi vključujejo spremljanje, ocenjevanje in po potrebi inšpekcijske preglede v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso.

2. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi člena 12, s strani delodajalcev. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. [...]
3. Države članice zagotovijo, da imajo službe, pristojne za delovno inšpekcijo, ali drugi pristojni organi in, kadar je to določeno v nacionalnem pravu, ki velja za domače delavce, organizacije, ki zastopajo interese delavcev, dostop do delovnega mesta.

Člen 14

Olajšanje vlaganja pritožb [...]

1. Države članice zagotovijo učinkovite mehanizme, prek katerih lahko delavci iz tretjih držav vložijo pritožbe zoper svoje delodajalce [...] **neposredno ali prek tretjih oseb, ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalnem pravu, pravni interes za zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi predpisi, sprejetimi na podlagi te direktive, ali prek pristojnega organa države članice, če tako določa nacionalno pravo.**
2. Države članice zagotovijo, da lahko tretje osebe [...], **ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalnem pravu, pravni interes za zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi predpisi, sprejetimi na podlagi te direktive,** v imenu delavca iz tretje države ali v njegovo podporo z njegovim soglasjem sodelujejo v vseh [...] **upravnih ali civilnih postopkih,** namenjenih uveljavljanju skladnosti z **nacionalnimi predpisi, sprejetimi na podlagi** te direktive.

3. Države članice zagotovijo, da imajo delavci iz tretjih držav enak dostop kot državljani države članice, v kateri prebivajo, kar zadeva **ukrepe za zaščito pred odpustitvijo ali drugim neugodnim ravnanjem kot odzivom delodajalca na pritožbo v okviru podjetja ali kakršen koli pravni postopek, namenjen uveljavljanju skladnosti z nacionalnimi predpisi, sprejetimi na podlagi te direktive. [...]**

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 15

Ugodnejše določbe

1. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v ugodnejše določbe:
 - (a) prava Unije, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi med Unijo oziroma Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi, ter
 - (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami.
2. Ta direktiva ne posega v pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo predpise, ki so ugodnejši za osebe, za katere se ta direktiva uporablja.

Člen 16

Obveščanje splošne javnosti

Vsaka država članica poskrbi, da je splošni javnosti lahko dostopen redno posodabljan niz podatkov:

- (a) o pogojih sprejema državljanov tretjih držav na njeno ozemlje in prebivanja na njem za namen dela;

- (b) o vsej dokazni dokumentaciji, potrebni za vlogo;
- (c) o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami, obveznostmi in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi državljanov tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

Člen 17

Poročanje

1. Komisija v rednih časovnih presledkih, prvič pa najpozneje [...], Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive v državah članicah in predlaga spremembe, ki jih šteje za potrebne.
2. Države članice vsako leto, prvič pa najpozneje [...], Komisiji (Eurostatu) v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta sporočijo statistične podatke o številu državljanov tretjih držav, ki jim je bilo v predhodnem koledarskem letu odobreno enotno dovoljenje²². Ti statistični podatki se nanašajo na referenčna obdobja enega koledarskega leta ter so razčlenjeni po **državljanstvu, trajanju veljavnosti dovoljenj, spolu in starosti ter, če je na voljo, poklicu [...]**, pošljejo pa se v šestih mesecih po koncu referenčnega obdobja.

²² Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

Člen 18

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s [...] členom 3(2)(f), členom 4[...] (2) [...] in (4), členom 5(2), **prvi in drugi** pododstavek, **členom 7(1)**, členom 9, **členom 10**, členom 11(2) do (4), [...] členom 13, členom 14 ter členom 16, do [dve leti po začetku veljavnosti]. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v veljavnih zakonih in drugih predpisih sklici na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, štejejo kot sklici na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 19

Razveljavitev

Direktiva 2011/98/EU iz dela A Priloge I se razveljavi z učinkom od [dan po datumu, določenem v prvem pododstavku člena 18(1) te direktive], brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive v nacionalno pravo iz dela B Priloge I.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 20

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 1, člen 2 [...], člen 3(1), člen 3(2), točke (a) [...] **do (e) [...]** in (h) **do (l) [...]**, člen 3(3) in (4), člen 4[...] **(1), (3)** in [...] **(5)**, člen 5(1), **(2)**, **zadnji pododstavek**, (3) in (4), člen 6, člen 7 **(2)**, člen 8, [...] člen 11(1), člen 12 [...] ter člen 15 se uporabljajo od [dan po datumu iz prvega pododstavka člena 18(1)].

Člen 21

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament

Za Svet

predsednik predsednik/predsednica

Del A

**Razveljavljena direktiva
(iz člena 19)**

Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta
in Sveta
(UL L 343, 23.12.2011, str. 1)

Del B

**Roki za prenos v nacionalno pravo
(iz člena 19)**

Direktiva	Rok za prenos
2011/98/EU	25. december 2013

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 2011/98/EU	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2[...]	Člen 2[...]
Člen 3[...]	Člen 3[...]
Člen 4(1), prvi in drugi stavek [...]	Člen 4(1), prvi in drugi stavek [...]
Člen 4(1), tretji stavek	Člen 4(2)
Člen 4(2)	Člen 4(3)
Člen 4(3)	–
–	Člen 4(4) [...]
Člen 4(4)	Člen 4(5) [...]
Člen 5	Člen 5
Člen 6	Člen 6
Člen 7	Člen 7
Člen 8	Člen 8
Člen 9	Člen 9(a)
–	Člen 9(b)
Člen 10	Člen 10
Člen 11	Člen 11(1)
–	Člen 11(2) do (4)
Člen 12	Člen 12
–	Člen 13
–	Člen 14
Člen 13	Člen 15
Člen 14	Člen 16(a)

Direktiva 2011/98/EU	Ta direktiva
–	Člen 16(b) in (c)
Člen 15	Člen 17
Člen 16	Člen 18
–	Člen 19
Člen 17	Člen 20
Člen 18	Člen 21
–	Priloga I
–	Priloga II